

Darba grupas par asistenta pakalpojuma pašvaldībā pilnveidošanu tikšanās protokols

2017.gada 11.maijā
Labklājības ministrijā Skolas ielā 28, Rīgā

Vada: Celmiņa E., Labklājības ministrijas Sociālo iekārtu politikas departamenta direktore.

Piedalās:

1. Balodis I., Invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeiron" pārstāvis;
2. Būziņa L., Latvijas Autisma apvienības pārstāve;
3. Gertmane E., Latvijas Spina bifida un hidrocefālijas biedrības pārstāve;
4. Grīveris E., Labklājības ministrijas Sociālo iekārtu politikas departamenta vecākais referents;
5. Grīģe-Drande V., Biedrības "Latvijas Bērni ar kustību traucējumiem" pārstāve;
6. Henele M., Rīgas Sociālo dienesta Asistenta pakalpojuma administrācijas nodaļas vadītāja;
7. Jackune I., Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienības pārstāve;
8. Karnālis M., Latvijas Muguras smadzeņu bojājumu biedrības pārstāvis, eksperts;
9. Krīmiņa J., labklājības ministra ģimnāzijas padomniece;
10. Pūtersone I., Izglītības un zinātnes ministrijas Nodrošinājuma un finanšu departamenta grāmatvede;
11. Sproge S., Latvijas Neredzīgo biedrības centrālās valdes priekšsēdētāja.

Protokolē: E. Grīveris

Darba grupas sanāksmes sākums: 9:00

Darba grupas mērķis: Izstrādāt priekšlikumus asistenta pakalpojuma pašvaldībā pilnveidošanai, lai izveidotu efektīvu, valsts budžeta iespējām un personu ar invaliditāti vajadzīgu atbilstošu pakalpojumu.

Izskatāmie jautājumi:

- Labklājības ministrijas (turpmāk - Ministrija) prezentācija par aktualizēto asistenta pakalpojuma pašvaldībā attīstības modeli.
- Diskusijas par asistentu apmācības procesa nodrošināšanas kārtību un tēmām, kuras iekārtojamas asistentu apmācības programmā
- Priekšlikumu apspriešana par to, kādām vajadzībām ir nodrošināms asistenta pakalpojums un kādām pavadām pakalpojums.

E.Celmiņa: Atklāj sanāksmi un iepazīstina ar darba grupas sanāksmes darba kārtību. Informē ka Ministrija ir izplatījusi anketu, lai noskaidrotu asistenta pakalpojuma saņēmēju viedokli par asistenta pakalpojuma pašvaldībā atbilstošu personu vajadzībām. Informē ka Ministrijas Metodiskās vadības un kontroles departaments vairākus pašvaldības ir veicis pārbaudes par asistenta pakalpojuma pašvaldībā nodrošināšanu. Ar pārbaugu secinājumiem Ministrija sociālo dienestus iepazīstinās Latvijas Pašvaldību savienības organizētajā videokonferencē šī gada 1. jūnijā Informē ka Ministrija ar Rīgas Sociālo dienestu ir organizējusi vairākas darba tikšanās,

lai noskaidrotu, vai Rīgas Sociālo dienesta izmantotais novērtēšanas instruments aprīpes vajadzību novērtēšanai ir savietojams un izmantojams arī asistenta pakalpojuma nepieciešamības novērtēšanai. Sanāksmju gaitā iegūtā informācija ļauj secināt, ka minēto novērtēšanas instrumentu varētu izmantot arī asistenta pakalpojuma nepieciešamības noteikšanai. Ministrija plāno izstrādāt vienotu personas pagārpriepes spēju novērtēšanas anketu, kuru varētu piemērot, gan nosakot aprīpes mājās pakalpojuma nepieciešamību, gan vērtējot ģimenes darbības, gan ģimenes kopšanas nepieciešamību.

Prezentācijā precizēto asistenta pakalpojuma pasākumu attīstības modeli (skat. prezentāciju pielikumos). Informējam, ka pavadotā pakalpojumu varētu saņemt personas, kurām ir noteikta invaliditāte un noteikts attiecīgs funkcionālo traucējumu veids, bet asistenta pakalpojuma pieprasīšana būtu saistīta ar personas darbības ierobežojumu un nepieciešamību to kompensēt.

V.Grīģe-Drande: Pauzē, viedokli, ka bērniem no 1,5 līdz 7 gadu vecumam ir piemērots pavadotā pakalpojums, bet no 7 gadiem bērniem ar invaliditāti ir nepieciešams asistenta pakalpojums.

E.Gertmane: Uzskata, ka bērniem, kuriem nepieciešama ģimenes kopšana, no 1,5 gadu vecuma, izvērtējot individuālo vajadzības, ir nepieciešams gan pavadotā, gan asistenta, gan aprīpes pakalpojums. Asistenta pakalpojumam ir jānodrošina visas šīs vajadzības.

E.Celmiņa: Informējam, ka aprīpes pakalpojuma nodrošināšana savas pasākumu iedzīvotājiem ir pasākumu autonomā funkcija. Asistenta pakalpojums ir ļoti aktuāls un nepieciešams cilvēkiem, tālrunis ar to nedrīkst kompensēt citu pakalpojumu vai sistēmu trūkumus. Ar asistenta pakalpojumu nevar aizvietot aprīpes mājās pakalpojuma trūkumu, un valsts budžeta līdzekļi asistenta pakalpojuma nodrošināšanai nevar tikt novirzīti aprīpes pakalpojumu apmaksai.

E.Gertmane: Uzskata, ka ir jānosaka, kādas darbības ietilps pavadotā pienākumos. Ir jābūt skaidram, ka pavadotā laiku pavadotā pienākums ir veikt bērnu aprīpi, pabarot, nomainīt autiņbiksītes utml.

M.Karņis: Uzskata, ka esošajam modelī kad asistenta pakalpojums ir valsts funkcija, bet aprīpes pakalpojums pasākumu funkcija, pilngadīgs strādājošs cilvēks ar invaliditāti ir ieinteresēts būt trīcīgs un nestrādājošs, lai saņemtu aprīpes pakalpojumu. Līdz ar to aprīpes mājās pakalpojums personām ar invaliditāti būtu pieprasīams, nevērtējot personu ienākumus.

E.Gertmane: Bērnu ar invaliditāti vecūki ir spiesti aiziet no darba tirgus, jo jānodrošina aprīpe bērnam. Lai vecūki varētu atgriezties darba tirgū, gan asistenta pakalpojums, gan aprīpes mājās pakalpojums bērniem ir jānodrošina, nevērtējot personu ienākumus.

E.Celmiņa: Jautājām kādā būtu jābūt maksimālajam asistenta pakalpojuma apjomam bērniem vecumā no 7 līdz 18 gadiem, vai kamēr jaunijs turpina mācīties, ņemot vērā, ka asistenta pakalpojums pasākumu netiek nodrošināts izglītības iestādē.

E.Gertmane, V.Grīģe-Drande: Uzskata, ka būtu nepieciešamas apmēram 20 stundas nedēļā pavadotā un 20 stundas nedēļā asistēšanai.

I.Pētersone: Norāda uz Izglītības un zinātnes ministrijas viedokli, ka asistenta pakalpojums izglītības iestādē būtu jānodrošina asistenta pakalpojuma pasākumu ietvaros.

V.Grīģe-Drande: Informējam, ka bērnu ar invaliditāti vecūku ieskatā asistentam izglītības iestādē ir jābūt izglītības iestādes vadībai saistošam darbiniekam.

E.Celmiņa: Uzskata, ka asistenta pakalpojums izglītības iestādē būtu jāatsaista no VDE un VK atzinuma par ģimenes kopšanas nepieciešamību un finansējumu asistenta pakalpojuma izglītības iestādē nodrošināšanai jānovirza kopā ar atbalsta pasākumiem izglītības sektorā, jo atbalsts ir nepieciešams arī bērniem, kuriem nav noteikta invaliditāte.

V.Grīģe-Drande: Izteic vērā, iepazīties ar Latvijas Samariešu apvienības izstrādāto aprīpes pakalpojuma novērtēšanas instrumentu APSIS, lai izprastu, vai un kā šo instrumentu var izmantot bērnu novērtēšanai.

E.Celmiņa: Informējam, ka sazināties ar Latvijas Samariešu apvienību un noskaidros par šo iespēju.

Jautājumu par pavadā pakalpojumu, informū ka pavadā pienūkums bī s palīdzū personai nokūt no vienas vietas uz otru un pavadāšanas laikūpalīdzū personai pagaprī pū

E.Gertmane, V.Grigūhe-Drande: Uzskata, ka nav pieāmami, ja būnu ar invaliditūti vecūkiem maksūmazūku atlīdzū par padarūo darbu, kūprofesionūajam asistentam.

E.Celmiā: Starptautiskū prakse liecina, ka profesionūajiem asistentiem un tuviniekiem atlīdzūas apjoms ir diferencūs. Nosakot atlīdzūas apjomu asistentam, ir jūskatū arūkūda ir atlīdzūa pielīdzinūmajū profesijū, piemūram, aprī pūūjs, aukle, audzinūūja palūgs būnu dūzū

E.Gertmane: Uzskata, ka aukle vai audzinūūja palūgs nevar bīt ekvivalentū profesijas asistentam, tuvūka bīt tu medicūnas mūsas profesija, kur ir daudz lielūks atbildūas lūmenis.

M.Karnūis: Asistentus nevar atrast tūpū, ka atlīdzūa ir pūūk zema. Tūpū arū ir cilvūku neapmierinūūa ar ŗo pakalpojumu. Veicot izmaiāas, asistenta atlīdzūa ir jūparedz pietiekami liela, lai nebīt tu problūmu ar ŗshūnoāanu. Adekvū algalojums bīt tu sūkot no 8 euro par vienu stundu.

E.Gertmane: Uzskata, ka cienūga alga par asistenta pakalpojuma snieggānu 40 stundas nedūnū bīt tu 500 euro pū nodokū nomaksas.

E.Celmiā: Jautājumu par ierobeggājumiem gūmenes loceklim veikt asistenta darbu. Vai varam paredzū, ka attiecūūuz būniem, gūmenes locekū drūkstū sniegt asistenta pakalpojumu, bet pieaugūggajiem gūmenes loceklis nevar bīt asistents. Tūdejūdi pilngadūggūm personū ar invaliditūti rastos lielūkas socializūggānū iespūjas, bet gūmenes locekū varū atgriezties darba tirggū.

V.Grigūhe-Drande: Piedūvū ka personū ar invaliditūti no dzimggānas, asistenta pakalpojumu gūmenes loceklis var sniegt visu laiku, kamū persona saām pakalpojumu, bet pūūjiem varū bīt ierobeggājums.

M.Karnūis: Piedūvū risinūjumu, ka personas ar invaliditūti gūmenes loceklis varū sniegt asistenta pakalpojumu tad, ja sociūlais dienests nevarū piedūvū profesionūu asistentu.

Jackune I.: Uzskata, ka situūcijū ja pagvaldūas lūdzfinansū samaksu asistentam, tad tū stingrū kontrolū arū pakalpojuma izpildi un mazinūos negodprūūggū samaksas pieprasggūmu skaits.

M.Karnūis: Piedūvū ieviest sodu sistūmu gadggūmos, ja arū ar adekvūu asistenta atalggūjumu cilvūks krūpgas.

E.Gertmane: Iesniedz Ministrijai rakstiskus Latvijas Spina bifida un hidrocefūijas biedrūas priekggūlikumus asistenta pakalpojuma pilnveidoggānai, norūdot, ka personū ar invaliditūti bīt tu jūpieggū pabalsts asistenta nodroggūggānai, ja sociūlais dienests nevar piedūvū piemūotu asistenta pakalpojumu.

E.Celmiā: Informū par plūhoto asistentu apmūūū nodroggūggānas procesu un apmūūū tūmū.

E.Gertmane: Uzskata, ka asistentu apmūūū nepiecieggams veltū vairūk laika ergonomijas jautggūjiem (prezentūcijas 17 lapa).

V.Grigūhe-Drande: Jūhosaka, ka apmūūū kursu nevajadzū apggūt cilvūkiem, kuriem ir sociūū aprī pūūja, sociūūrehabilitūūja vai ŗstniecūas personas diploms.

E.Celmiā: Informū ka Ministrijas ziāggūju asistenta pakalpojuma pilnveidoggānai Ministrija plūho sagatavot lūdz rudenim un ar to iepazīstinū arūdarba grupas locekū. Turpmūkajūdarbū Ministrija ar darba grupas dalūniekiem sazinū elektroniski un informū, ja bīs nepiecieggāma tikties klūienū

E.Gertmane: Aktualizūjautggūju par transporta izdevumu kompensūggānas iespūggūm. Uzskata, ka asistenta pakalpojuma nodroggūggānas ietvaros ggūdai iespūgai ir jūbīt.

E.Celmiā: Uzskata, ka transporta izdevumu apmaksa asistenta pakalpojuma ietvaros ir jūaglabū talū bīs jūparedz ierobeggājumi tūizmantoggū

Tikšānās beidzās: 11.00.

Nolemts:

1. *Pavadoņa pakalpojums bērniem ar invaliditāti, kuriem nepieciešama īpaša kopšana, ir nosakāms no 1.5 gadu vecuma līdz 7 gadu vecumam, asistenta un pavadoņa pakalpojums bērniem no 7 gadu vecuma.*
2. *Pavadoņa pakalpojuma apjoms ir nosakāms līdz 20 stundām nedēļā, asistenta pakalpojums līdz 40 stundām nedēļā.*
3. *Paredzēt, ka bērniem ar invaliditāti, ģimenes locekļi var sniegt asistenta pakalpojumu, bet pilngadīgām personām ar invaliditāti ir jābūt noteiktiem ierobežojumiem ģimenes loceklim būt par asistentu.*
4. *Asistentu apmācību programmā jābūt vismaz 5-6 stundas ilgam ergonomijas kursam.*
5. *Paredzēt, ka apmācību kursu nevajag apgūt cilvēkiem, kuriem ir sociālā aprūpētāja, sociālā rehabilitētāja, vai ārstniecības personas diploms.*
6. *Turpmākajā darbā Ministrija ar darba grupas dalībniekiem sazinās elektroniski un informē, ja nepieciešams tikties klātienē.*

Pielikums: Labklājības ministrijas prezentācija darba grupas 2017.gada 11.maija sanākumam.

Darba grupas vadītāja vietniece

E.Celmiņa

Protokolēja ----- (E.Grūveris)
(Paraksts)